

Yetişkinlerde Algılanan Ebeveyn Kabul Reddi ile Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Examining The Relationship between Perceived Parental Acceptance and Rejection in Adulthood and The Level of Self-Disclosure in Romantic Relationships

Ayşe Nur Kazmaz¹, Hatice Epli²

Öz

Bu araştırmanın amacı yetişkinlikte algılanan ebeveyn kabul ve red düzeyi ile romantik ilişkide kendini açma düzeyleri arasında nasıl bir ilişki olduğunu ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklemini 2021 yılında romantik ilişkisi olan 252'si kadın, 99'u erkek olmak üzere 351 yetişkin oluşturmaktadır. Verileri toplamak amacıyla Kişisel Bilgi Formu, Yetişkin Ebeveyn Kabul Red Ölçeği-Kısa Form (Yetişkin EKRO-K), Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi Ölçeği (RİKADÖ) kullanılmıştır. Araştırma elde edilen veriler SPSS 22 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma problemlerini test edebilmek için Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi ve MANOVA Analizi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre anne sıcaklık/şefkat alt boyutunun romantik bir ilişkide açıklık, iletişim ve duygulanım için anlamlı bir yordayıcı olduğu; babadan algılanan sıcaklık/şefkat; romantik ilişkide açıklık ve romantik ilişkide iletişim alt boyutlarında anlamlı bir yordayıcı olduğu bulunmuştur. Ek olarak anne kabul ve red puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği bulgusuna ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular ilgili literatür çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn Kabul-Red, Romantik İlişki, Kendini Açma

Abstract

This study aims to reveal the relationship between perceived parental acceptance-rejection level in adulthood and the level of self-disclosure in romantic relationships. The sample of the study is composed of 252 female and 99 male adults who have had a romantic relationship in 2021, which make 351 adults in total. Personal Information Form, Adult Parental Acceptance Rejection Scale-Short Form and Self-Disclosure in Romantic Relationship Scale were used in order to collect data. The data obtained were analyzed by means of SPSS 22. Multilinear Regression Analysis and MANOVA were used to test research problems. According to the results of the analysis, it is seen that maternal warmth /affection sub-dimension is a significant predictor of openness, communication and affect in a romantic relationship. Perceived warmth/ compassion from the father was found to be a significant predictor of the subdimensions of openness in a romantic relationship and communication in a romantic relationship. In addition, it was concluded that maternal acceptance and rejection scores differ significantly according to gender. The findings obtained were evaluated within the framework of the relevant literature.

Keywords: Parental Acceptance-Rejection, Romantic Relationship, Self-Disclosure

Araştırma Makalesi [Research Paper]

Submitted: 23 / 03 / 2022

Accepted: 08 / 09 / 2022

¹ 1Psikolojik Danışman, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, aysekazmaz1@hotmail.com, Samsun, Türkiye Orcid No: <https://orcid.org/0000-0002-7120-9886>

² Dr. Öğr. Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, hatice.epli@omu.edu.tr, Samsun, Türkiye, Orcid No: <https://orcid.org/0000-0001-9122-1922>

Giriş

İnsanlar hayatları boyunca farklı yaşam dönemlerinden geçer ve bu dönemlerin her birinde farklı sorunlarla karşı karşıya gelirler. Yaşamış oldukları bu sorunların üstesinden gelme konusunda ebeveyn etkisinin önemli rolü yaygın olarak kabul edilmektedir (Collins & Steinberg, 2006). Ebeveynlerin çocuğun karşılaştığı ilk sosyal çevre olması ve çocuğun yaşamın ilk yıllarında aile içerisindeki etkileşimi, daha sonraki dönemlerde yaşamının çeşitli alanlarında bireye katkılar sağlamaktadır (Ereş, 2009). Bu dönemde çocuk sonraki yıllarda uyumunu arttıracak olumlu yaşantılar deneyimleyebileceği gibi bu durumun tam tersi de olabilmektedir. Yanlış ebeveyn/ bakıcı tutumuyla karşılaşan çocukların bu tutumlar doğrultusunda oluşan algı ve öğrenmeleri, yaşamının geri kalanında uyumunu ve etkileşimlerini olumsuz etkilemektedir. (Erözkan, 2012).

Çocukluk döneminin ileriki yaşlarla ilişkisine dikkat çeken kuramlardan bir tanesi Ronald Rohner'in ortaya koyduğu Ebeveyn Kabul Red (EKAR) kuramıdır. Toplumsal ve gelişimsel bir kuram olan EKAR ile amaçlanan çocuğun ebeveyninden veya birincil bakım vereninden maruz kaldığı kabul veya red tutumunun çocukluk dönemi ve aynı zamanda ilişkili olarak yetişkinlik dönemi için önemini dünyanın her yerindeki çocuklar için ortaya koymaktır (Rohner, 2004). Ebeveyn ve çocuk ilişkisine odaklanan teori, daha sonra kişilerarası ilişkilere odaklanarak Kişilerarası Kabul-red Teorisi (IPAR Teorisi) olarak dönüştürülmüş ve yeniden adlandırılmıştır. Bununla birlikte, teorinin bazı bölümleri, çocukların ebeveyn kabulü ve reddi algılarının ve yetişkinlerin çocuklarındaki ebeveyn kabul ve reddine ilişkin anılarının sonuçlarını, nedenlerini ve diğer bağlantılarını içermeye devam etmektedir (Rising & Rohner, 2020). Bu nedenle yaşamın ilk yıllarında algılanan ebeveyn kabulü ile sonraki dönemlerde kişilerarası ilişkilerin niteliğinin birbiri ile ilişkili olduğu düşünülmektedir.

Erken yaşam deneyimlerine yönelik algılanan ebeveyn red algısı, kişiselleştirme gibi bilişsel çarpıtmalarla ve gerçek ya da hayali bir tehdit karşısında aşırı uyarılmanın yanı sıra (İbrahim, Rohner, Smith, Flannery, 2014); çocuklukta algılanan ebeveyn reddi deneyiminin, bireylerin dünyayı ve kişilerarası ilişkileri psikolojik ve duygusal olarak güvenilmez olarak algılama eğiliminde oldukları, ayrıca duygulanımda yetersizlik, bozulmuş benlik saygısı ve olumsuz dünya görüşü ile ilişkili olduğu ortaya konmuştur (Rohner & Lansford, 2017). Araştırma sonuçlarına bakıldığında çocuklukta ebeveyn reddi deneyiminin yetişkinlerin şu andaki psikolojik uyum düzeyini belirleme özelliğini yanı sıra yetişkinlikteki romantik yakınlığı ile de ilişkili olabileceği düşünülmektedir.

Bireyin kurduğu etkileşimlerin derinliğini belirleyen faktörlerden biri olan kendini açma (Çitil Gürel, 2015), IPAR Teorisinde bireylerin başka bir kişiyle, özellikle de kendileri için önemli olan kişiyle yakın bir ilişki kurma konusunda istekli olup olmama durumlarına atıfta bulunur (Rohner, 2018). Kişiler arası ilişkilerde karşı tarafa bireyin kendi veya çevreye ilişkin duygularını veya düşüncelerini paylaşması ilişkiyi ilerletmekte ve bireyler arasında yakınlık sağlamaktadır. Oluşan yakınlık bir yandan bireyler arasındaki ilişkiyi ilerletirken bir yandan da kişinin kendisini iyi hissettirmektedir. Aksi takdirde uygun bir biçimde kendini açamayan bireyler kendilerini yalnız hissetmekte veya saldırgan tutumlar aracılığıyla kendilerini ifade edebilmektedir (Ağlamaz, 2006). Gelişimin ve değişimin çok hızlı olduğu, bireyselleşmenin giderek arttığı günümüz koşullarında kendini açma ve sağlıklı yakın ilişkiler; birey, aile ve toplumsal düzeyde ruh sağlığı açısından büyük önem taşımaktadır.

Yakın ilişkilerin bireyin hayatında oldukça önemli bir yer ettiği romantik ilişkiler, evlilik öncesinden başlayıp evlilik ve birlikte geçirilen süreyi içinde barındıran ilişki şeklidir (Hendrick & Hendrick, 2006). Çevresindekiler ile var olan ve ilişki arayışı içerisinde olan insan için romantik ilişki, kişilerin yaşamları üzerinde bazı işlevlere sahiptir ve beraberinde yakınlık, bağlılık, sevgi ve saygı gibi bazı duygular getirmektedir (Atak ve Taştan, 2012). Bireylere birçok bilişsel ve duygusal kazanımı olan romantik ilişkilerin yaşamın ilk yıllarıyla ilişkisinin incelendiği bir araştırmada yakın ilişkilerin nitelikleri hakkında çalışmaların yetersiz olduğu belirtilmiştir (Eşici ve Özbay, 2020).

Romantik ilişkide kendini açma bireyin kendisi ve ilişkisi ile ilgili çeşitli konularda partnerine açılımda bulunması şeklinde tanımlanabilir. Kendini açma gerçekleşmeden ilişkinin ortaya çıkması güçleşmektedir (Çağ, 2016). İlişkilerin derinliği üzerinde belirleyici unsur olan kendini açma davranışının Ebeveyn Kabul ve Red kuramında kişilik alt boyutunda yer alan olumsuz öz saygı ve olumsuz öz yeterlilik kavramlarıyla ilgili olduğu düşünülmektedir. Buradan yola çıkarak bu çalışmada yakın ilişkiler üzerinde etkileri olduğu öne sürülen kendine ve dünyaya yönelik zihinsel temsilleri şekillendiren ebeveyn kabul ve reddi ile yakın ilişkiler arasındaki ilişki incelenecektir. Alan yazında algılanan kabul ve red düzeyinin çocukluk dönemine yönelik araştırmaların daha yoğun olduğu görülmüştür. Yetişkinliğe uzanan ebeveyn tutumu etkileri incelendiğinde yakın ilişkilerle ilgili yürütülen bazı çalışmalarda algılanan ebeveyn kabul ve reddinin ilişki memnuniyeti ve partnerden algılanan kabul ve redle ilişkili olduğu görülmüştür (Eryavuz, 2006; Varan, 2005). Ayrıca Gürer'in (2019) eşler arasındaki kendini açma düzeyinin evlilik doyumu ile yüksek düzeyde pozitif ilişki bulgusuna ulaştığı çalışma, ebeveynler arasındaki iletişim ve ilişki formu, çocukluk dönemi açısından dikkate değer bulunmuştur. Bu araştırma sonuçları dikkate alındığında, yetişkinlikte algılanan kabul ve red düzeyinin romantik ilişkilerde kendini açma düzeyi ile ilişkisi incelenecek olan bu çalışma, bireylerin çocukluk döneminde anne ve baba olmak üzere karşılaştıkları ebeveyn tutumlarının ileriki yıllarda romantik ilişkilerde kendini açma üzerindeki etkisini ortaya çıkarmayı ve bu etkiye yönelik bireylerde farkındalık oluşturarak kişilerin kuracakları romantik ilişkilerde kendilerini daha sağlıklı açma konusunda yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Bu araştırmanın amacı yetişkinlikte algılanan ebeveyn kabul ve red düzeyi ile romantik ilişkide kendini açma düzeyleri arasında nasıl bir ilişki olduğunu ortaya koymaktır. Bu araştırma problemine dayalı olarak ilk olarak "Yetişkinlikte algılanan ebeveyn kabul ve red romantik ilişkide kendini açmayı yordamakta mıdır?", ikinci olarak "Yetişkinlikte algılanan ebeveyn kabul red ile romantik ilişkide kendini açma düzeyi arasındaki ilişki cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?" alt problemlerine yanıtlar elde edilmiştir.

1. Metodoloji

1.1. Araştırmanın Modeli/Deseni

Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modelindedir. Genel tarama modelleri mevcut durum üzerinde herhangi bir işlem yapmadan betimlenmesini sağlayan modellerden biridir. İlişkisel tarama modeli ise iki veya daha fazla değişken arasında birlikte değişimin varlığını ve varsa yönünü ortaya çıkarmayı amaçlar (Karasar, 2008).

1.2. Örneklem

Araştırmanın çalışma grubunu 2021 yılında Türkiye'de yaşayan romantik ilişkisi olan yetişkinler oluşturmaktadır. Katılımcılar çalışmaya katılmada gönüllü olan 364 romantik ilişkisi olan yetişkinden oluşmaktadır. Çalışmaya katılan 351 bireyden 252'si (%71,8) kadın, 99'u (%28,2) erkektir. Katılımcıların %63'ü 18-24 yaşları arasında, %25.04'ü 25-29 yaşları arasında, %11,7'si 30-60 yaşlarındadır.

1.3. Veri Toplama Araçları

Çalışmada araştırmanın amacına uygun olarak "Kişisel Bilgi Formu, Yetişkin Ebeveyn Kabul Red Ölçeği-Kısa Form, Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi Ölçeği" kullanılmıştır.

1.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Katılımcıların nitelikleri hakkında veri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Kişisel Bilgi Formunda bireylerin cinsiyeti, yaşı, öğrenim durumu, anne baba eğitim düzeyi, aile medeni durumu değişkenleri hakkında veri toplanmıştır.

1.3.2. Ebeveyn Kabul Red Ölçeği- Kısa Form (EKRÖ-K)

İlk formu Rohner, Saavedra ve Granum tarafından geliştirilen EKRÖ (1978) yetişkinlerin çocuklukta algıladığı ebeveyn kabul ve reddine yönelik davranışları ölçmeyi amaçlamaktadır. Kullanılan form, orijinali 60 maddeden oluşan bu formun geliştirilmiş kısa formudur. "Anne" ve "baba" olmak üzere iki ayrı formdan oluşan kısa form 4 alt boyut ve 24 maddeden oluşmaktadır; sıcaklık/şefkat (8 madde), düşmanlık/saldırganlık (6 madde), kayıtsızlık/ihmal (6 madde), ayrışmamış red (4 madde). Ölçek maddelerine verilen yanıtlar 1 ile 4 arasında puanlanmaktadır. Katılımcılar ölçekte yer alan ifadeleri "hemen hemen her zaman doğru", "bazen doğru", "nadiren doğru", "hiçbir zaman doğru değil" biçiminde yanıtlayabilmektedir. Sıcaklık/şefkat alt boyutundan alınan puanlar bireyin ebeveyninden algıladığı sıcaklığı ifade ederken sıcaklık/şefkat alt boyutunun tamamının ters puanlanmasıyla elde edilen genel toplam puan bireyin ebeveyninden algıladığı reddin yüksekliğini ifade etmektedir. Bireyin algıladığı en yüksek kabul puanı 24 olabilirken en yüksek red puanı 96 olabilmektedir. Ölçeğin aslında içtutarlılık kat sayıları .81'in üzerinde bulunmuş ve doğrulayıcı faktör analiziyle 4 faktörlü yapı kanıtlanmıştır (Dedeler Akün ve Durak Batıgün, 2017).

1.3.3. Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi Ölçeği (RİKADÖ)

Yetişkinlerde romantik ilişkide kendini açma düzeyini belirlemek amacıyla Doğruyol ve Uzun (2019) tarafından geliştirilen RİKADÖ, 4 alt boyut ve 25 maddeden oluşmaktadır; açıklık (9 madde), iletişim (7 madde), cinsel yakınlık (4 madde), duygulanım (5 madde). Ölçek 5'li Likert tipindedir ve yanıtlar "Kesinlikle Katılıyorum", "Katılıyorum", "Kararsızım", "Katılmıyorum", "Kesinlikle Katılmıyorum" şeklindedir. Ölçekten alınabilecek en düşük ve en yüksek puan 25-125 arasında değişmektedir. Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı ise .94 olarak açıklanmıştır.

1.4. Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen veriler, SPSS 22 istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Ebeveyn kabul ve reddiyle romantik ilişkide kendini açma alt boyutlarıyla aralarındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla Pearson Korelasyon analizi tekniği kullanılmıştır. Ebeveyn kabul ve reddinin romantik ilişkide kendini açma düzeylerini (bağımlı değişkeni) yordayıp yordamadığı çoklu doğrusal regresyon analizi tekniği ile belirlenmiştir.

2. Bulgular

Bulgular bölümünde ilk olarak katılımcıların EKAR alt boyutları ile romantik ilişkide kendini açma düzeyi alt boyutları arasındaki ilişkileri ortaya koymak için Pearson Korelasyon analizi sonuçlarına yer verilmiştir. Pearson Korelasyon analizi sonuçları Tablo 1' de verilmiştir.

Tablo 1. Anne Kabul/Red Algısı, Baba Kabul/Red Algısı ve Romantik İlişkide Kendini Açma Arasındaki Pearson Korelasyon Katsayıları Tablosu

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Anne Sıcaklık	1											
2. Anne Düşmanlık/ Saldırganlık	-.58**	1										
3. Anne Kayıtsızlık/İhmal	-.68**	.62**	1									
4. Anne Ayrışmamış Red	-.63**	.69**	.70**	1								
5. Baba Sıcaklık	.50**	-.28**	-.39**	-.32**	1							
6. Baba Düşmanlık/ Saldırganlık	-.34**	.48**	.47**	.52**	-.49**	1						
7. Baba Kayıtsızlık İhmal	-.40**	.39**	.50**	.38**	-.71**	.53**	1					
8. Baba Ayrışmamış Red	-.30**	.33**	.42**	.51**	-.50**	.75**	.58**	1				
9. Romantik İlişkide Açıklık	.29**	-.17**	-.23**	-.24**	.26**	-.29**	-.21**	-.31**	1			
10. Romantik İlişkide İletişim	.26**	-.19**	-.22**	-.24**	.30**	-.31**	-.23**	-.31**	.85**	1		

11. Romantik İlişkide Cinsel Yakınlık	.07	-.02	-.05	-.06	.06	-.03	-.07	-.09	.47**	.45**	1
12. Romantik İlişkide Duygulanım	.21**	-.13*	-.17**	-.20**	.19**	-.27**	-.17**	-.29**	.81**	.78**	.46**

**p<.01 *p<.05

Tablo 1 incelendiğinde, çalışma grubunun Anne EKRÖ-K alt boyutlarından sıcaklık/şefkat (S/Ş) ile romantik ilişkide açıklık arasında pozitif yönde düşük düzeyde ($r=.29, p<.05$); düşmanlık/saldırganlık (D/S) ($r=-.17, p<.05$); kayıtsızlık/ihmal (K/İ) ($r=-.23, p<.05$) ve ayrışmamış red (AR) ($r=-.24, p<.05$) ile romantik ilişkide açıklık arasında ise negatif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Romantik ilişkide iletişim ile S/Ş arasında pozitif yönde düşük düzeyde ($r=.26, p<.05$); D/S ($r=-.19, p<.05$); K/İ ($r=-.22, p<.05$) ve AR ($r=-.24, p<.05$) arasında ise negatif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Romantik ilişkide cinsel yakınlık ile S/Ş; D/S; K/İ ve AR ile arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır. Romantik ilişkide duygulanım ile S/Ş arasında pozitif yönde düşük düzeyde ($r=.21, p<.05$); D/S ($r=-.13, p<.01$); K/İ ($r=-.17, p<.05$) ve AR ($r=-.20, p<.05$) ile romantik ilişkide duygulanım arasında ise negatif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vardır.

Baba EKRÖ-K alt boyutlarından S/Ş ve romantik ilişkide açıklık arasında pozitif yönde düşük düzeyde ($r=.26, p<.05$); D/S ($r=-.29, p<.05$); K/İ ($r=-.21, p<.05$) romantik ilişkide açıklık arasında ise negatif yönde düşük düzeyde; AR ($r=-.31, p<.05$) ile negatif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki görülmektedir. Romantik ilişkide iletişim ile S/Ş arasında pozitif yönde orta düzeyde ($r=.30, p<.05$); D/S ($r=-.31, p<.05$) ile negatif yönde düşük düzeyde; K/İ ($r=-.23, p<.05$) ile negatif yönde düşük düzeyde; AR ($r=-.31, p<.05$) ile arasında negatif yönde orta düzeyde anlamlı bir vardır. Romantik ilişkide cinsel yakınlık ile S/Ş; D/S; K/İ ve AR ile arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişkiye rastlanmamıştır. Son olarak romantik ilişkide duygulanım ile S/Ş arasında pozitif yönde düşük düzeyde ($r=.19, p<.05$); D/S ($r=-.27, p<.05$); K/İ ($r=-.17, p<.05$) ve AR ($r=-.29, p<.09$) ile arasında ise negatif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Yetişkinlerin ebeveyn kabul-red algısı romantik ilişkide kendini açma düzeyini anlamlı olarak yordamakta mıdır?

Araştırmanın birinci alt problemini test etmek amacıyla katılımcıların Yetişkin Anne Kabu/Red Ölçeği-Kısa Form, Yetişkin Baba Kabu/Red Ölçeği-Kısa Form ve Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi Ölçeği'nden aldıkları puanlar üzerinde Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 2 ve 3'te verilmiştir.

Tablo 2. Anne Kabul/Red Algısının Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyini Yordamasına İlişkin Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonucu

	Anne	B	Standart Hata	Beta	t	p	R	R ²
Romantik İlişkide Açıklık	Sabit	33.339	3.365		9.908	.000*		
	Sıcaklık	.236	.077	.228	3.078	.002*		
	Düşmanlık	.128	.128	.075	1.003	.317	.308	.095
	İhmal	-.083	.173	-.039	-.480	.631		
	Ayrışmamış Red	-.380	.244	-.129	-.557	.120		
Romantik İlişkide İletişim	Sabit	27.846	2.732		10.193	.000*		
	Sıcaklık	.153	.062	.183	2.459	.014*		
	Düşmanlık	.009	.104	.007	.089	.929	.286	.082
	İhmal	-.028	.141	-.016	-.200	.841		
	Ayrışmamış Red	-.293	.198	-.124	-1.483	.139		
Romantik İlişkide Cinsel Yakınlık	Sabit	13.207	2.803		4.711	.000*		
	Sıcaklık	.057	.064	.069	.896	.371		
	Düşmanlık	.087	.106	.064	.820	.413	.088	.008
	İhmal	-.006	.144	-.004	-.044	.965		
	Ayrışmamış Red	-.144	.203	-.061	-.708	.480		

	Sabit	18.600	2.332		7.976	.000*		
	Sıcaklık	.106	.053	.150	1.989	.048*		
Romantik İlişkide Duygulanım	Düşmanlık	.077	.088	.067	.871	.385	.235	.055
	İhmal	-.016	.120	-.011	-.134	.893		
	Ayrılmamış Red	-.294	.169	-.147	-1.738	.083		

* $p < .05$

Tablo 3. Baba Kabul/Red Algısının Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyini Yordamasına İlişkin Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonucu

	Baba	B	Standart Hata	Beta	t	p	R	R ²
	Sabit	38.565	2.597		14.849	.000*		
Romantik İlişkide Açıklık	Sıcaklık	.133	.060	.164	2.239	.026*		
	Düşmanlık	-.170	.123	-.108	-1.381	.168	.348	.121
	İhmal	.122	.123	.077	.992	.322		
	Ayrılmamış Red	-.526	.214	-.199	-2.463	.014*		
	Sabit	29.459	2.073		14.209	.000*		
Romantik İlişkide İletişim	Sıcaklık	.138	.048	.210	2.901	.004*		
	Düşmanlık	-.181	.098	-.142	-1.834	.067	.372	.139
	İhmal	.097	.098	.076	.991	.323		
	Ayrılmamış Red	-.323	.170	-.152	-1.896	.059		
	Sabit	15.072	2.187		6.890	.000*		
Romantik İlişkide Cinsel Yakınlık	Sıcaklık	.020	.050	.030	.391	.696		
	Düşmanlık	.145	.104	.115	1.392	.165	.126	.016
	İhmal	-.022	.104	-.018	-.213	.831		
	Ayrılmamış Red	-.337	.180	-.160	-1.874	.062		
	Sabit	22.032	1.787		12.330	.000*		
Romantik İlişkide Duygulanım	Sıcaklık	.044	.041	.080	1.083	.279		
	Düşmanlık	-.127	.085	-.118	-1.494	.136	.310	.096
	İhmal	.069	.085	.064	.814	.416		
	Ayrılmamış Red	-.362	.147	-.202	-2.461	.014*		

* $p < .05$

Tablo 2' de görüldüğü gibi yetişkinlerde EKAR alt boyutlarının romantik ilişkide kendini açma düzeyi ölçeğinin açıklık alt boyutu ile anne kabul/red alt boyutlarından S/Ş, D/S, K/İ ve AR alt boyutları düşük düzeyde ve anlamlı ilişki vermektedir ($R = .308$, $R^2 = .095$, $p < .001$). Anne kabul/red alt boyutları romantik ilişkide açıklık alt ölçeği puanlarına ait açıklanan toplam varyansın yaklaşık %10'unu açıklamaktadır [$F_{(4,346)} = 9.055$, $p < .001$]. Regresyon katsayılarının anlamlılığına bakıldığında, S/Ş ($t = 3.078$, $p < .01$)'in romantik ilişkide açıklık üzerinde anlamlı birer yordayıcı olduğu; D/S ($t = 1.003$, $p > .05$) ve K/İ ($t = -.480$, $p > .05$) ve anne AR ($t = -.557$, $p > .05$) alt boyutlarının ise romantik ilişkide açıklık üzerinde anlamlı bir yordayıcı olmadığı görülmektedir.

Yetişkinlerde EKAR alt boyutlarının romantik ilişkide kendini açma düzeyi ölçeğinin iletişim alt boyutu ile anne kabul/red alt boyutlarından S/Ş, D/S, K/İ ve AR alt boyutları düşük düzeyde ve anlamlı ilişki vermektedir ($R = .286$, $R^2 = .082$, $p < .001$). Anne kabul/red alt boyutları romantik ilişkide iletişim alt ölçeği puanlarına ait açıklanan toplam varyansın yaklaşık %8'ini açıklamaktadır [$F_{(4,346)} = 7.721$, $p < .001$]. Regresyon katsayılarının anlamlılığına bakıldığında, S/Ş ($t = 2.459$, $p < .05$)'in romantik ilişkide açıklık üzerinde anlamlı birer yordayıcı olduğu; D/S ($t = 0.89$, $p > .05$), K/İ ($t = -.200$, $p > .05$) ve anne AR ($t = -1.483$, $p > .05$) alt boyutlarının ise romantik ilişkide iletişim üzerinde anlamlı bir yordayıcı olmadığı görülmektedir.

Yetişkinlerde EKAR alt boyutlarının romantik ilişkide kendini açma düzeyi ölçeğinin cinsel yakınlık alt boyutu ile anne kabul/red alt boyutlarından S/Ş, D/S, K/İ ve AR alt boyutları anlamlı düzeyde ilişki vermemektedir ($R = .088$, $R^2 = .008$, $p > .05$).

Yetişkinlerde EKAR alt boyutlarının romantik ilişkide kendini açma düzeyi ölçeğinin duygulanım alt boyutu ile anne kabul/red alt boyutlarından S/Ş, D/S, K/İ ve AR alt boyutları düşük düzeyde ve anlamlı ilişki vermektedir ($R = .235$, $R^2 = .055$,

$p < .01$). Anne kabul/red alt boyutları romantik ilişkide duygulanım alt ölçeği puanlarına ait açıklanan toplam varyansın yaklaşık %6'sını açıklamaktadır [$F_{(4,346)} = 5.038, p < .01$]. Regresyon katsayılarının anlamlılığına bakıldığında, S/Ş ($t = 1.989, p < .05$)'in romantik ilişkide duygulanım üzerinde anlamlı birer yordayıcı olduğu; D/S ($t = .871, p > .05$), K/İ ($t = -.134, p > .05$) ve anne AR ($t = -1.738, p > .05$) alt boyutlarının ise romantik ilişkide duygulanım üzerinde anlamlı bir yordayıcı olmadığına ulaşılmıştır.

Tablo 3' te görüldüğü gibi yetişkinlerde EKAR alt boyutlarının romantik ilişkide kendini açma düzeyi ölçeğinin açıklık alt boyutu ile baba kabul/red alt boyutlarından S/Ş, D/S, K/İ ve AR alt boyutları orta düzeyde ve anlamlı ilişki vermektedir ($R = .348, R^2 = .121, p < .001$). Baba kabul/red alt boyutları romantik ilişkide açıklık alt ölçeği puanlarına ait açıklanan toplam varyansın yaklaşık %12'sini açıklamaktadır [$F_{(4,346)} = 11.957, p < .001$]. Regresyon katsayılarının anlamlılığına bakıldığında, S/Ş ($t = 2.239, p < .05$) ve baba AR ($t = -2.463, p < .05$)'in romantik ilişkide açıklık üzerinde anlamlı birer yordayıcı olduğu; D/S ($t = -1.381, p > .05$) ve K/İ ($t = -.992, p > .05$) alt boyutlarının ise romantik ilişkide açıklık üzerinde anlamlı bir yordayıcı olmadığına ulaşılmıştır.

Yetişkinlerde EKAR alt boyutlarının romantik ilişkide kendini açma düzeyi ölçeğinin iletişim alt boyutu ile baba kabul/red alt boyutlarından S/Ş, D/S, K/İ ve AR alt boyutları orta düzeyde ve anlamlı ilişki vermektedir ($R = .372, R^2 = .139, p < .001$). Baba kabul/red alt boyutları romantik ilişkide iletişim alt ölçeği puanlarına ait açıklanan toplam varyansın yaklaşık %14'ünü açıklamaktadır [$F_{(4,346)} = 13.926, p < .001$]. Regresyon katsayılarının anlamlılığına bakıldığında, S/Ş ($t = 2.901, p < .01$)'in romantik ilişkide iletişim üzerinde anlamlı birer yordayıcı olduğu; D/S ($t = -1.834, p > .05$), K/İ ($t = .991, p > .05$) ve baba AR ($t = -1.896, p > .05$) alt boyutlarının ise romantik ilişkide iletişim üzerinde anlamlı bir yordayıcı olmadığı görülmektedir.

Yetişkinlerde EKAR alt boyutlarının romantik ilişkide kendini açma düzeyi ölçeğinin cinsel yakınlık alt boyutu ile baba kabul/red alt boyutlarından S/Ş, D/S, K/İ ve AR alt boyutları anlamlı düzeyde ilişki vermemektedir ($R = .126, R^2 = .016, p > .05$).

Yetişkinlerde EKAR alt boyutlarının romantik ilişkide kendini açma düzeyi ölçeğinin duygulanım alt boyutu ile baba kabul/red alt boyutlarından S/Ş, D/S, K/İ ve AR alt boyutları düşük düzeyde ve anlamlı ilişki vermektedir ($R = .310, R^2 = .096, p < .001$). Baba kabul/red alt boyutları romantik ilişkide duygulanım alt ölçeği puanlarına ait açıklanan toplam varyansın yaklaşık %6'sını açıklamaktadır [$F_{(4,346)} = 9.204, p < .001$]. Regresyon katsayılarının anlamlılığına bakıldığında, S/Ş ($t = 1.083, p > .05$), D/S ($t = -1.494, p > .05$) ve K/İ ($t = .814, p > .05$) alt boyutlarının romantik ilişkide duygulanım üzerinde anlamlı birer yordayıcı olmadığı; baba AR ($t = -2.461, p < .05$)'in ise romantik ilişkide duygulanım üzerinde anlamlı bir yordayıcı olduğuna ulaşılmıştır.

Üniversite öğrencilerinin ebeveyn kabul-red algısı ile romantik ilişkide kendini açma düzeyleri arasındaki ilişki cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

Araştırmanın ikinci alt probleminin test edilmesi amacıyla yetişkinlerin EKRO-K ve RİKADÖ' den aldıkları puanların cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymak için MANOVA testi kullanılarak analiz sonuçları Tablo 4' te verilmiştir.

Tablo 4. Cinsiyete Göre Anne Kabul-Red, Baba Kabul-Red ve Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi Puanlarına Ait MANOVA Analizi Sonucu

Etki	Wilks' Lambda	F	Serbestlik Derecesi (Hipotez)	Serbestlik Derecesi (Hata)	P
Cinsiyet	.950	3.651	5.000	345.000	.003

Tablo 2'ye göre ebeveyn kabul-red algısı ve romantik ilişkide kendini açma düzeyi üzerindeki cinsiyet temel etkisi anlamlı bulunmuştur ($\lambda = 0.95, F_{(5,345)} = 3.65, p < .05$). Bu bulgu anne ve baba kabul-red algısı ve romantik ilişkide kendini açma düzeyinin cinsiyete göre anlamlı olarak değiştiğini göstermektedir. Cinsiyete göre ortaya çıkan bu anlamlı farkın belirlenmesi için yapılan MANOVA testi sonuçları Tablo 5' te verilmiştir.

Tablo 5. Cinsiyete Göre Algılanan Anne Kabul-Red, Baba Kabul-Red ve Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi Puanlarına Ait Ortalama Standart Sapma Değerleri ve MANOVA Sonucu

Değişken	Cinsiyet	n	Ort.	Ss	Sd	F	P
Anne Kabul Düzeyi	Kadın	252	30.091	6.004	1-349	6.229	.013

	Erkek	99	31.737	4.215			
Anne Red Düzeyi	Kadın	252	36.242	12.65	1-349	4.935	.027
	Erkek	99	33.151	8.922			
Baba Kabul Düzeyi	Kadın	252	27.777	7.478	1-349	.046	.830
	Erkek	99	27.959	6.131			
Baba Red Düzeyi	Kadın	252	39.373	14.47	1-349	.273	.602
	Erkek	99	40.242	12.79			
Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi	Kadın	252	107.11	16.06	1-349	3.661	.057
	Erkek	99	103.42	16.70			

Tablo 5 incelendiğinde baba kabul puanları [$F_{(1,349)}=0.046$, $p>.05$], baba red puanları [$F_{(1,349)}=.273$, $p>.05$], romantik ilişkide kendini açma puanları [$F_{(1,349)}=3.661$, $p>.05$] cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Anne kabul puanları [$F_{(1,349)}=6.229$, $p<.05$] ve anne red puanları [$F_{(1,349)}=4.935$, $p<.05$] ise cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir. Buna göre erkeklerin anne kabul puanları kadınlara göre; kadınların anne red puanları erkeklere göre anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Sonuç ve Değerlendirme

Bu araştırmanın alt problemi doğrultusunda yetişkinlerin algıladığı ebeveyn kabul-reddi alt boyutlarının romantik ilişkide kendini açma düzeyi alt boyutlarının anlamlı bir yordayıcısı olup olmadığı test edilmiştir. Öncelikle ebeveyn kabul-reddi alt boyutları ile romantik ilişkide kendini açma düzeyi alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını incelemek adına Pearson Korelasyon Analizi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre Anne EKRÖ-K alt boyutlarından sıcaklık/şefkatın RİKADÖ ölçeği alt boyutları olan romantik ilişkide açıklık, iletişim ve duygulanım ile anlamlı düzeyde pozitif yönde ilişkili olduğu görülmektedir. Anne EKRÖ-K alt boyutları olan düşmanlık/saldırganlık, kayıtsızlık/ihmal ve ayrışmamış red; RİKADÖ alt boyutlarından romantik ilişkide açıklık, iletişim ve duygulanım ile anlamlı düzeyde negatif yönde ilişkilidir. Anne EKRÖ-K'de bulunan hiçbir alt boyut RİKADÖ cinsel yakınlık alt boyutuyla anlamlı düzeyde ilişkili değildir.

Baba EKRÖ-K alt boyutları ile RİKADÖ alt boyutları arasındaki ilişki incelendiğinde anne formu ile benzer şekilde baba sıcaklık/şefkat alt boyutu romantik ilişkide açıklık, iletişim, duygulanım ile pozitif yönde anlamlı düzeyde ilişkili bulunurken, Baba EKRÖ-K alt boyutları olan düşmanlık/saldırganlık, kayıtsızlık/ihmal ve ayrışmamış red; romantik ilişkide açıklık, iletişim, duygulanım ile negatif yönde anlamlı düzeyde ilişkili bulunmuştur. Baba EKRÖ-K alt boyutları ile RİKADÖ cinsel yakınlık alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Regresyon analizi sonuçlarına göre romantik ilişkide açıklık, iletişim ve duygulanım üzerinde anne sıcaklık/şefkat alt boyutunun anlamlı bir yordayıcı olduğu görülmektedir. Yetişkinlerin anne sıcaklık/şefkat puanları arttıkça, romantik ilişkide açıklık, iletişim ve duygulanım puanları da artmaktadır. Romantik ilişkide cinsel yakınlık üzerinde anne sıcaklık/şefkat, düşmanlık/saldırganlık, kayıtsızlık/ihmal ve ayrışmamış red alt boyutlarının hiçbirinin anlamlı bir yordayıcı olmadığı görülmektedir. Babadan algılanan sıcaklık/şefkatın; romantik ilişkide açıklık ve romantik ilişkide iletişim alt boyutları üzerinde anlamlı bir yordayıcı olduğu görülmüştür. Baba sıcaklık/şefkat puanları arttıkça romantik ilişkide açıklık ve iletişim puanları da artmaktadır. Ayrıca baba ayrışmamış reddinin romantik ilişkide açıklık ve duygulanım puanları üzerinde anlamlı bir yordayıcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Baba ayrışmamış reddi arttıkça romantik ilişkide açıklık ve duygulanım puanları düşmektedir. Bu sonuçlar ilgili literatürdeki araştırmalar ile benzerlik göstermektedir.

Chen, Yuan, Yang, Lai (2020) anne ve babadan algılanan duyarlılığın ergenlerin benlik algılarıyla olumlu bir şekilde ilişkili olduğunu ve romantik ilişkiyle ilgili tutumlarına pozitif yönde katkı sağladığını; Xia ve diğerleri (2017) çocukluklarında daha pozitif ve sağlam ilişkilerin kurulduğu aile ortamlarında büyüyenlerin ileride romantik ilişkilerinde daha az şiddete meyilli, problem çözmede daha başarılı bireyler olduklarını ve partnerlerinden daha fazla sevgi hissettiklerini; Lee (2017) ergenlerin romantik ilişki kalitesi ile ebeveynlerinin evliliğinin devam ettiği ailelerde babalarıyla olan ilişkilerinin anlamlı düzeyde ilişkili olduğunu; İslam (2016) anneden algılanan düşmanlık/saldırganlık ve ayrışmamış red arttıkça ilişki korkusunun arttığını, romantik ilişkide bireyin kendine yönelik kendine güven ve girişkenlik puanlarının azaldığını ayrıca

anne kayıtsızlık/ ihmali arttıkça romantik ilişki içerisinde kendine güven ve ilişki doyumunun azaldığını; Trak (2016) yetişkinlerin çocukluk dönemlerinde ebeveynlerinden aldıkları ilgi ve yakınlık azaldıkça romantik ilişkilerinde takıntılarının ve ihtiyaç duydukları anlarda partnerlerinden destek göremeyeceği konusundaki korkularının arttığını; Çiftçi (2010) ebeveynleri ile arasında az iletişim ve yabancılaşma var olan bireylerin romantik ilişkilerinde de partnerlerine kaygılı veya kaçınan bir biçimde bağlandıklarını; Sarı (2012) bireylerin çocukluk dönemlerinde annenin cezalandırıcı, babanın kuralcı/kalıplayıcı ve her ikisinin de duygusal açıdan yoksun bırakıcı tutumunun ileride evlilik doyumlarına negatif yönde etkide bulunduğunu; ortaya koymuştur. Mevcut araştırmanın sonuçları bireylerin yetişkinlik döneminde sağlıklı ve derin yakın ilişkilere sahip olmasında ebeveynlerin kabul edici veya reddedici tutumlarının rolüne ışık tutmaktadır. Yetişkinlerin partnerleri ile duygusal yakınlığın, açık ve sağlıklı iletişimin olduğu bu tür ilişkiler kurabilmesi çocuklukta oluşturduğu diğer insanlara yönelik zihinsel temsillerinin kabul edici veya reddedici olmasından kaynaklanabileceğini göstermektedir. Başka bir deyişle bu bulgu, romantik ilişki içerisinde partnerin tutumuna yönelik beklentileri ile kişinin buna uygun kendi duygu ve davranış kalıplarını yaşamın ilk yıllarında ebeveynlerle kurulan ilişkinin şekillendirebileceğini ortaya koymaktadır.

Araştırmanın son bulgusuna göre anne kabul ve red puanları cinsiyete göre anlamlı fark gösterirken baba kabul puanları, red puanları ve romantik ilişkide kendini açma düzeyi puanları cinsiyete göre anlamlı bir fark göstermemektedir. Buna göre erkeklerin anneden algıladıkları kabul puan ortalamaları kadınlara göre daha fazla bulunmuştur. Kadınların ise anneden algıladıkları red puan ortalamaları erkeklere göre daha fazla olduğu görülmektedir. İlgili bulguyla alakalı alanyazın incelendiğinde algılanan ebeveyn red ve kabulü ile psikolojik uyumları arasındaki ilişkinin incelendiği bir çalışmada erkeklerin annelerinden algıladıkları kabul ile mevcut psikolojik uyumları yüksek düzeyde ilişki gösterirken kadınların babalarından algıladıkları kabulün annelerinden algıladıkları kabule göre psikolojik uyumları ile daha güçlü düzeyde ilişkili olduğu ortaya konmuştur (Ali, Khaleque, Rohner, 2015). Benzer şekilde Ibrahim ve diğerlerinin (2015) ortaya koyduğu çalışmada bireylerin aynı cinsiyetteki ebeveyninden algıladığı redde göre karşı cinsiyetten algıladığı reddin reddedilme duyarlılığındaki değişimi daha fazla açıkladığı ortaya konmuştur. Literatürde bulguyla paralellik göstermeyen çalışmalar da bulunmaktadır. Dwairy (2010)'nin çalışmasında bu araştırma sonuçlarının aksine erkeklerin kadınlara göre daha fazla red ve daha az kabul algıladıkları görülmektedir. Benzer şekilde Epli ve diğerlerinin (2021) algılanan ebeveyn kabul ve reddi ile psikolojik dayanıklılık arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmada erkeklerin kadınlarla kıyaslandığında daha düşük kabul ve daha fazla red algıladıkları ortaya konmuştur. Mevcut çalışmada yalnızca anne kabul ve red puanlarının cinsiyet açısından farklılık göstermesi toplumsal cinsiyet rolleri ile açıklanabilir. Türk kültüründe erkek çocukları daha özgür bir şekilde büyütülürken kız çocuklarının erkeklere kıyasla daha fazla sorumluluk yüklenerek ve kısıtlanarak büyütülmesi kadınların annelerinden daha fazla red ve erkeklerin annelerinden daha fazla kabul algılamalarına neden olmuş olabilir.

Araştırmada elde edilen bulgular göz önüne alınarak bazı öneriler sunulmuştur. Bu araştırmaya katılan bireyler Türkiye'nin farklı illerinde yaşayan farklı yaş gruplarındaki bireylerdir. Belirli bir yaş grubu veya belirli bir şehir seçilerek ilgili değişkenler test edilebilir. Algılanan ebeveyn kabul-reddi ile romantik ilişkiler arasındaki ilişkiye ait literatürün zenginleşebilmesi için yakın ilişkilerle ilgili farklı değişkenlerle ilgili çalışmalar yapılabilir. Araştırmada yetişkinlerin algıladıkları kabul ve reddin romantik ilişkilerindeki bazı alt boyut puanlarını yordadığı elde edilmiştir. Çocukların ileride daha sağlıklı ve daha kaliteli romantik ilişkiler kurabilmesi ve sürdürülebilmesi için ebeveynlere yönelik aile ortamında kabulü arttırmaya ve reddi azaltmaya yönelik becerileri içeren psiko-eğitim programları geliştirilebilir.

Kaynakça

- Ağlamaz, T. (2006). Lise Öğrencilerinin Saldırganlık Puanlarının Kendini Açma Davranışı, Okul Türü, Cinsiyet, Sınıf Düzeyi, Anne-Baba Öğrenim Düzeyi ve Ailenin Aylık Gelir Düzeyi Açısından İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi.
- Ali, S., Khaleque, A., & Rohner, R. P. (2015). Pancultural Gender Differences in the Relation Between Perceived Parental Acceptance and Psychological Adjustment of Children and Adult Offspring: A Meta-Analytic Review of Worldwide Research. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 1059-1080.
- Atak, H., & Taştan, N. (2012). Romantik İlişkiler ve Aşk. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches in Psychiatry* 4(4), 520-546.
- Chen, W.-W., Yuan, H., Yang, X., & Lai, S. K. (2020). Parenting, self-concept, and attitudes about romantic relationships. *Journal of Adolescence*, 41-49.
- Collins W.A. & Steinberg L. (2006). Adolescent development in interpersonal context. In: Damon W., Lerner R., editors. *Handbook of Child Psychology, Social, Emotional, and Personality Development*. Wiley; New York, NY, USA.

- Çiftçi, D. (2010). Kişinin Ebeveyn İlişki Algısı ile Yetişkinlik Bağlanma Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: Maltepe Üniversitesi.
- Dedeler, M., Akün, E., & Batıgün, A. D. (2017). Turkish adaptation of Adult Parental Acceptance - Rejection Questionnaire Short Form. *Dusunen Adam The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences* (30), 181-193.
- Doğruyol, S., & Uzun, N. B. (2019). Romantik İlişkide Kendini Açma Düzeyi: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması. *III. Atlas Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi*, 1-6.
- Dwairy, M. (2010). Parental Acceptance–Rejection: a Fourth Cross-Cultural Research on Parenting and Psychological Adjustment of Children. *J Child Fam Stud* 19, 30-35.
- Epli, H., Batık, M. V., Çabuker, N. D., & Çelik, S. B. (2021). Relationship between psychological resilience and parental acceptance-rejection: The mediating role of self-compassion. *Current Psychology*.
- Ereş, F. (2009). Toplumsal Bir Sorun: Suçlu Çocuklar ve Ailenin Önemi. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi* 17.17, 88-96.
- Erözkan, A. (2012). Ergenlerde Kaygı Duyarlılığı ve Ebeveyn Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 43-57.
- Eryavuz, A. (2006). Çocuklukta Algılanan Ebeveyn Kabul veya Reddinin Yetişkinlik Dönemi Yakın İlişkileri Üzerindeki Etkileri. *Doktora Tezi*. İzmir: Ege Üniversitesi.
- Eşici, H., & Özbay, Y. (2020). Beliren Yetişkinlikte Romantik İlişki Kalitesi ile Bağlanma İlişkisinde Psikolojik İhtiyaçlar ve Zedelenmiş Otonominin Aracı Etkisi. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 9 (26), 267-288.
- Gürel, E. Ç. (2015). Kişilerarası İletişimde Kendini Açma ve Özsaygı İlişkisi. *Yüksek Lisans Tezi*. İzmir: Ege Üniversitesi.
- Gürer, T. (2019). Evli Bireylerde Eşe Kendini Açma ve Evlilik Doyumu. *Yüksek Lisans Tezi*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- İbrahim, D. M., Rohner, R. P., Smith, R. L., & Flannery, K. M. (2015). Adults' Remembrances of Parental Acceptance–Rejection in Childhood Predict Current Rejection Sensivity in Adulthood. *Journal of Family and Consumer Sciences* 44(1), 51-62.
- İslam, E. (2016). Romantik İlişkide Kendilik Değerlendirmesi ile Algılanan Ebeveyn Kabul-Red Düzeyi Arasındaki İlişki ve Kendini Toparlama Gücünün Aracılık Rolü. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: Maltepe Üniversitesi.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın.
- Lee, S.-A. (2018). Parental Divorce, Relationships with Fathers and Mothers, and Children's Romantic Relationships in Young Adulthood. *Journal of Adult Development* 25, 121-134.
- Mengya Xia, Fosco, G. M., Lippold, M. A., & Feinberg, M. E. (2018). A Developmental Perspective on Young Adult Romantic Relationships: Examining Family and Individual Factors in Adolescence. *Journal of Youth and Adolescence* 47, 1499–1516.
- Rising, D.G., & Rohner, R. P. (2020). *Recovery from rejection: A manual of client handouts for clinical practice*. [adobe digital editions]. <https://rohnerresearch.files.wordpress.com/2020/10/recovery-from-rejection-a-manual-of-client-handouts-for-clinical-practice.pdf>
- Rohner, R. P. (2004). The parental “acceptance rejection syndrome”: Universal correlates of perceived rejection. *American Psychologist*, 59(8), 827 – 840. <http://dx.doi.org/10.1037/0003-066X.59.8.830>
- Rohner, R. P., Khaleque, A., & Cournoyer, D. E. (2005). Parental acceptance-rejection: Theory, methods, cross-cultural evidence, and implications. *Ethos* 33.3 , 299-334.
- Rohner, R. P., Khaleque, A., & Cournoyer, D. E. (2012). Introduction to parental acceptance-rejection theory, methods, evidence, and implications. *Journal of Family Theory & Review*, 2(1) , 73-87.
- Rohner, R. P. (2018). Introduction to interpersonal acceptance-rejection theory(IPARTheory), methods, evidence, and implications. Erişim Linki www.csar.uconn.edu
- Sarı, T. (2012). Evli Bireylerin Ebeveyn Algıları, Otomatik Düşünceleri ve Bağlanma Stillerinin Evlilik Doyumu ile İlişkisi. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: Haliç Üniversitesi.
- Trak, E. (2016). Hatırlanan Ebeveyn İlgisi, Yetişkin Bağlanma Biçimleri ve Partnere Bağlı Benlik Değerinin Romantik İlişki ve Partner Temalı Obsesif Kompulsif Bozukluk Semptomları ile İlişkisi. *Yüksek Lisans Tezi*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.

Varan, A. (2008). Relation between Perceived Parental Acceptance and Intimate Partner Acceptance in Turkey: Does History Repeat Itself? *Ethos* 33(3), 414-426.

Extended Abstract

Aim and Scope

People go through different life stages throughout their lives and they face different problems in each of these periods. The important role of parental influence in overcoming these problems is widely accepted (Collins & Steinberg, 2006). One of the theories that draw attention to the relationship between childhood and later ages is the Parental Acceptance-Rejection Theory (PART) put forward by Ronald Rohner. It has been revealed that the experience of parental rejection in the early stages of life is associated with individuals tending to perceive the world and interpersonal relationships as psychologically and emotionally unreliable, and also associated with lack of affect, impaired self-esteem, and negative worldview (Rohner & Lansford, 2017). Self-disclosure (Çitil Gürel, 2015), which is one of the factors that determines the depth of the interactions of the individual, refers to the willingness of individuals to establish a close relationship with another person, especially the person who is important to them, in PART Theory (Rohner, 2018).

From this point of view, in this study, the relationship between parental acceptance and rejection, which shapes mental representations of self and the world, which is claimed to have effects on close relationships, and close relationships will be examined. Considering the results of this research, the relationship between perceived acceptance and rejection in adulthood and the level of self-disclosure in romantic relationships will be examined. It aims to help people open themselves more healthily in their romantic relationships by creating awareness.

Methods

The study group of the research consists of adults with romantic relationships living in Turkey in 2021. Participants consisted of 351 romantically involved adults who volunteered to participate in the study. Of the 351 individuals participating in the study, 252 (71.8%) were female and 99 (28.2%) were male. 63% of the participants are between the ages of 18-24, 25.04% are between the ages of 25-29, 11.7% are between the ages of 30-60. Personal Information Form, Adult Parental Acceptance Rejection Scale-Short Form and Self-Disclosure in Romantic Relationship Scale were used in the study in accordance with the purpose of the research.

Findings

According to the results of the analysis, it is seen that maternal warmth/affection sub-dimension is a significant predictor of openness, communication and affect in a romantic relationship. As the maternal warmth/compassion scores of adults increase, the scores of openness, communication and affect in a romantic relationship also increase. It is seen that none of the sub-dimensions of maternal warmth/affection, hostility/aggression, indifference/neglect, and undifferentiated rejection are significant predictors of sexual intimacy in romantic relationships. perceived warmth/compassion from the father; It was found to be a significant predictor of openness in a romantic relationship and communication in a romantic relationship sub-dimensions. As the father's warmth/compassion scores increase, the openness and communication scores in the romantic relationship also increase. In addition, it was concluded that paternal undifferentiated rejection was a significant predictor of romantic relationship openness and affective scores. As paternal undifferentiated rejection increases, openness and affective scores decrease in romantic relationships. According to the last finding of the study, while maternal acceptance and rejection scores show a significant difference according to gender, father acceptance scores, rejection scores and romantic relationship self-disclosure scores do not show a significant difference according to gender. Accordingly, men's perceived maternal acceptance score averages were found to be higher than women's. On the other hand, it is seen that the average score of rejection perceived by women from the mother is higher than that of men.

Conclusion

The findings obtained were evaluated within the framework of the relevant literature.